

VILJELIJÄTUKIHALLINNON UUDISTUS.

” LAKI MAASEUTUHALLINNON JÄRJESTÄMISESTÄ KUNNISSA ”

Kuopio 7.12.2009

Oulu 10.12.2009

Hämeenlinna 14.12.2009

Heikki Lintala

Taustaa 1(5)

- Toimintaympäristö muuttuu
- Valvontaelimet pitäneet nykymallia ongelmallisena sitovan ohjausvallan puuttumisen takia.
- Todentamisviranomaisen edellyttänyt, että MMM ja Mavi selvittävät hallinnon kehittämismahdollisuudet. → työryhmä
- Komission tarkastus 2008 -> organisointia koskevat päätelmät viipymättä ja toimenpiteet käynnistettävä

Taustaa 2(5)

- Kyse ei ole yksittäisistä virheistä ja niiden oikaisusta vaan EY:n varojen asianmukaisen hallinnon takeista
- Kunnat ovat hoitaneet tehtävät asianmukaisesti, mutta nykyjärjestelmä ei vastaa EY-lainsäädännön hallinto- ja valvontajärjestelmälle asettamia vaatimuksia

Taustaa 3(5)

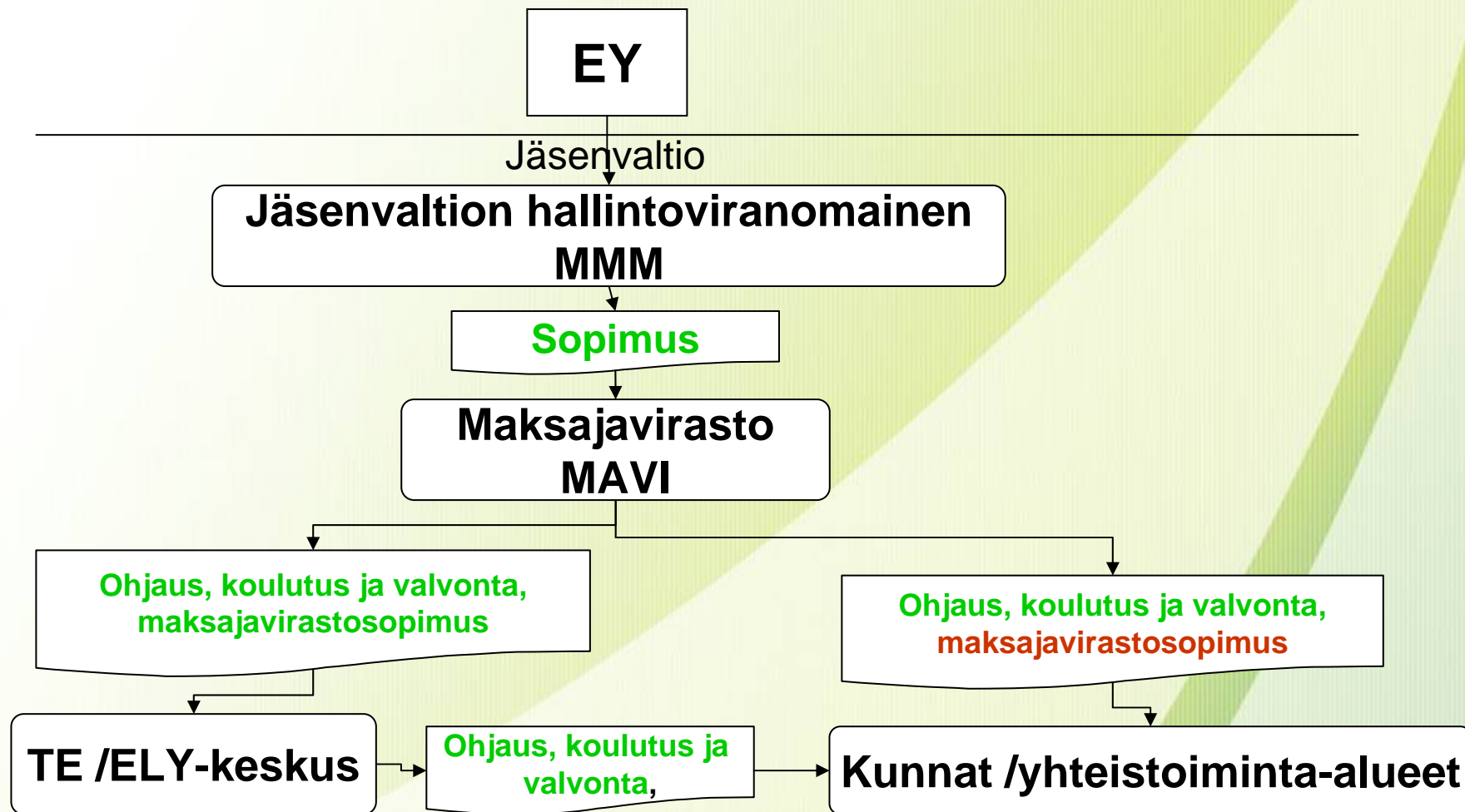
- NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1698/2005 74 artikla
- Jäsenvaltioiden on:
 - Nimettävä vastaava hallintoviranomainen ja maksajavirasto
 - Varmistettava, että on perustettu hallinto- ja valvontajärjestelmä, jolla taataan selkeä tehtävien jako ja eriyttäminen.
 - Varmistettava, että järjestelmät toimivat tehokkaasti koko ohjelmakauden ajan.

Taustaa 4(5)

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 885/2006

- **Maksajaviraston tehtäviä toiselle siirrettäessä toisella on asetuksen (EY) N:o 1290/2005 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti, seuraavien edellytysten on täytyttävä:**
 - **i) Tehtävä kirjallinen sopimus, jossa täsmennettävä tiedot, jotka toimitettava maksajavirastolle.**
 - **ii) Maksajavirasto on aina vastuussa asianomaisten rahastojen tehokkaasta hallinnoinnista.**
 - **iii) Tehtävät ja velvollisuudet määritellään erityisesti yhteisön sääntöjen noudattamisen, valvonnan ja tarkastamisen osalta.**
 - **iv) Varmistaa, että on käytettävissään tehokkaat järjestelmät tehtävien suorittamiseksi.**
 - **v) Annettava maksajavirastolle vakuutus tehtäviensä suorittamisesta ja selostaa käyttämänsä menetelmät.**
 - **vvi) Maksajavirasto tarkastelee onko suoritettu hyväksyttävästi**

Taustaa 5(5)

Tavoite

- Kehittää maaseutuhallinnon tehtävien hoitoa kunnissa.
- Mukauttaa hallintoa toimintaympäristön muutoksiin
- Toteuttaa EU-lainsäädännön vaatimukset
- EU-byrokratian lisäksi hoidetaan myös muut tehtävät (mm sato-, tulva-, riistavahinko-, eläinrekisteriasiat ja hukkakauran torjunta sekä voidaan hoitaa myös maaseudun kehittämistehtäviä)

Tukihallinto 2009

- Kuntia 343 kpl 184 tilaa / kunta
- Yksiköitä 254 kpl 248 tilaa / yksikkö
 - Alle 100 tilaa 50 yksikköä 3312 tilaa
 - 100-300 tilaa 138 yksikköä 25351 ”
 - 300-500 tilaa 44 yksikköä 16737 ”
 - 500-800 tilaa 12 yksikköä 7369 ”
 - Yli 800 tilaa 10 yksikköä 10332 ”

- Ostopalvelu tms sopimus 59 yksikköä 25550 tilaa
- Sopimus tuurauksesta ym. 161 kuntaa 27109 tilaa
- Yksin tai ei tietoa 34 kuntaa 10442 tilaa

2 §. Kunnan järjestämisvastuu

Kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuksi Euroopan yhteisön ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

Tukihallinto 2013 1(2)

- Enintään. 80 yksikköä a. väh. 800 tilaa
- 5 viranhaltijaa tai toimihenkilöä, joista yksi:
 - **Päätoiminen ”johtaja”**
 - **Jos kunta ei täytä vaatimuksia, sen tulee liittyä vaatimukset täyttävään maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.**
 - **Vaatimukset täyttävän kunnan tulee perustaa yhteistoiminta-alue sellaisen kunnan kanssa, jolla ei ole mahdollisuutta liittyä toiseen yhteistoiminta-alueeseen, eikä se yksin täytä vaatimuksia.**

Tukihallinto 2013 2(2)

Saaristoisuuden, Lapin ja Kainuun pitkien etäisyyksien, sekä kielellisten oikeuksien turvaamisen perusteella myönnettävät poikkeamat.

- Ei välttämättä 800 tilaa
- Väh. 3 henkilöä, joista yksi johtaa, kuitenkin väh. 5 viran- tai toimenhaltijaa osallistuu

Toiminnallisen kokonaisuuden muodostamiseksi tehtävät poikkeukset 5 §

- Vakiintuneet asiointisuunnat / palvelukokonaisuudet tai erityiset maantieteelliset syyt ⇒ voi poiketa tilamäärästä

Ennakkotieto 7 §

- MMM antaa kunnalle hakemuksesta ennakkotiedon siitä, voidaanko alueella soveltaa 5 §:ssä säädettyä poikkeusperustetta
- Ennakkotietoa on haettava 31.7.2010 mennessä. Hakemus MAVI:iin
- Ennakkopäätös on sitova, jos kunta on esittänyt oikeat tiedot määräajassa eivätkä olosuhteet ole olennaisesti muuttuneet

Päätoiminen johtaja

- Tehtävien hoidon kannalta on pidetty välttämättömänä, että maaseutuhallinnon tehtävien hoitoa johdetaan päätoimisesti.
- Tuolloin organisaatiosta löytyy henkilö, joka vastaa tehtävien hoidon riittävästä resursoinnista, jokapäiväisestä johtamisesta ja toiminnan kehittamisestä.
- Ei pelkkä johtaja vaan hän voi osallistua yksikön erilaisiin yksikön tehtäväalueen työtehtäviin (esim. maksajaviranomaistehtävät)
- On "työhön osallistuva työnjohtaja".

Hallintomallit

1. Kunta hoitaa yksin, jos em. edellytykset täyttyy
- 2.1. Yksi hoitaa sopimuksen perusteella
- 2.2. Yksi vastaa ja sen kunnan organisaatiossa oleva yhteinen toimielin hoitaa
- 2.3. Kuntien välisellä sopimuksella perustettu kuntayhtymä hoitaa

Kunnan ilmoitusvelvollisuus

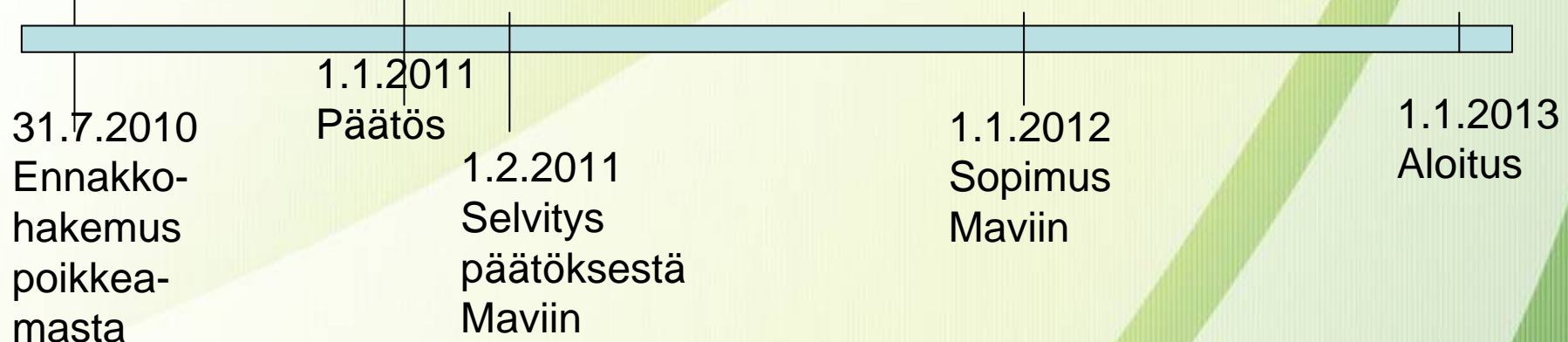
Tammikuu 2011

- **Kunnan tai yhteistoimintaan osallistuvien kuntien on ilmoitettava Maaseutuvirastolle päätöksestään muodostaa yhteistoiminta-alue tai perusteesta, jolla jotain poikkeusta voidaan soveltaa sen alueella.**
- **Ilmoituksen voi antaa kunta tai kuntayhtymä, jolle maaseutuhallinnon järjestämisvastuu sopimuksella siirtyy.**
- **Ilmoitukseen on liitettävä selvitys tilamäärä- ja henkilöstövaatimusten täyttämisestä tai perusteista, joilla jotain poikkeusta voidaan soveltaa.**
- **Mavi toimittaa ilmoituksen ja lausuntonsa maa- ja metsätalousministeriölle.**

Mitä kunnilta edellytetään

- **Kunnan on haettava ennakkotietoa poikkeamasta (jos haluaa) 31.7.2010 mennessä. Hakemus MAVI:iin**
- **Kunnan tehtävä päätös yhteistoiminta-alueeseen liittymisestä 1.1.2011 mennessä.**
- **Selvitys päätöksen tekemisestä tai perusteista, joilla velvollisuutta ei ole MAVI:lle 1.2.2011.**
- **Jos ei selvitystä, päätös ”orpokunnista” VN:lle.**
- **Järjestämisvastuullinen toimittaa selvityksen sopimuksen tekemisestä MAVI:lle 1.1.2012.**
- **Yhteistoiminta-alueen on aloitettava viim. 1.1.2013**

Valtioneuvoston päätöksentekooikeus 10 §

- Kunta ei ole tehnyt päätöstä yhteistoiminta-alueeseen liittymisestä tai esittänyt perusteita, joilla velvollisuutta yhteistoimintaan ei ole

⇒ VN päättää kuultuaan asianosaisia kuntia, ELY-keskusta ja Mavia:

1. kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen
 2. yhteistoiminta-alueen hallinnosta
 3. virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista
 4. muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet
- VN:n päätös yhteistoiminnan ehdoista voimassa, kunnes ao. kunnat toisin sopivat

13 §. Muutoksenhaku

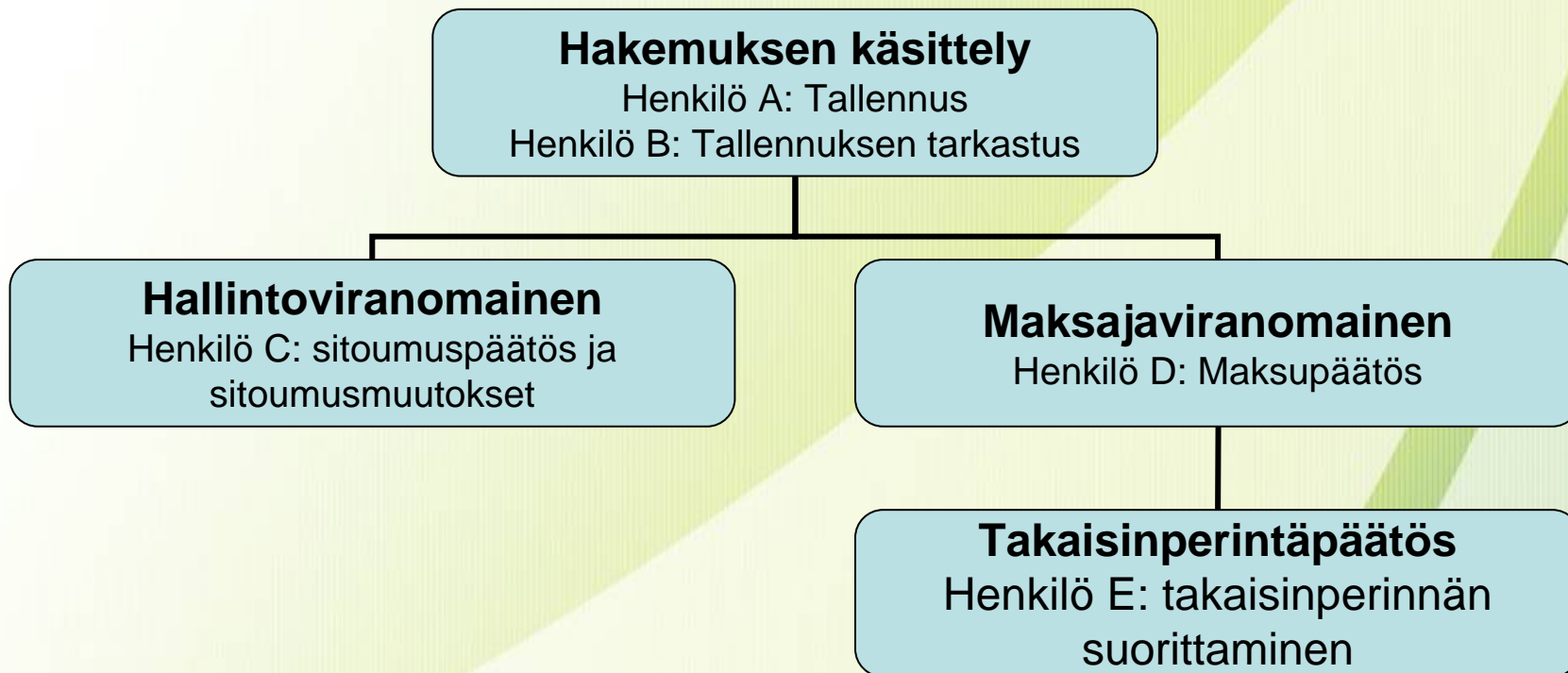
- MMM:n ennakkopäätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, koska se on osa valtioneuvoston päätöksen tekoa.
- Valtioneuvoston päätökseen saa hakea muutosta KHO:sta

Tehtävien hoidon ohjaus ja valvonta

- MMM vastaa maaseutuhallinnon kehittamisestä ja kuntiin kohdistuvan ohjauksen yhteensovittamisesta.
- Mavi, EVIRA ja ELY-keskukset ohjaavat ja valvovat tehtäviensä hoitoa kunnissa.
- Mavi ja ELY-keskukset voivat tarkastaa maaseutuhallintoa hoitavan yksikön

Eriyttäminen

Ei tule tästä laista ja koskee ainoastaan EU-tukien hallintoa

Henkilöstön asema

- Järjestelyt toteutetaan kuten laissa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) säädetään.
- Järjestelyt ovat liikkeenluovutuksia. Liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista työsuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet sekä niihin liittyvät työsuhde-etuudet siirtyvät liikkeen uudelle omistajalle tai haltijalle. (Työsopimuslaki 55/2001 10 § ja laki kunnallisesta viranhaltijasta 304/2003)

Miten prosessia tuetaan

- Tukiryhmä
 - Pj. O P Peltomäki
 - Edustajat:
 - MMM, Arja-Leena Kirvesniemi (Susanna Paakkola)
 - Kuntaliitto, Antti Kuopila
 - Kirsti Lepistö, Salo (Markku Kansikas, Kouvola)
 - Erkki Ojala, Pertunmaa, (Taina Wirberg, Piikkiö)
 - TE-keskus, Veikko Tuominen, Pekka Tahvanainen
 - MAVI, Heikki Lintala, Marja Antola, Hanna Westinen siht.
 - Maaseutuverkostoyksikkö, Päivi Kujala

Miten prosessia tuetaan

- Yhteyshenkilö MAVI:ssa

heikki.lintala@mavi.fi puh. 0405120524

- Vastaa kysymyksiin
- On käytettävissä koulutuksiin
- Koordinoi prosessia
- Tukee ja koordinoi tukihenkilöverkoston
- Osallistuu tiedottamiseen Internet ym.ym.

Miten prosessia tuetaan

- Te-keskusten tukihenkilöverkosto
 - Jokaiseen te-keskukseen nimetään tukihenkilö, joka vastaa alueellaan kuntien kysymyksiin ja osallistuu koulutukseen sekä avustaa ja tukee maksajavirasto- ja hallintoviranomaistehtäviin sekä maksajavirastosopimusten tekoon liittyvissä asioissa

Miten prosessia tuetaan

- **Koulutus**

- **Miten vaatimus yhteistoiminnasta muuttaa maaseutuhallintoa. Lisäksi substanssiasiaa. Kuntien viranomaiset ja toimistohenkilöt.**
 - **7.12 Kuopio, 10.12 Oulu, 14.12 Hämeenlinna, 13.1.2010 Helsinki (ruotsinkielinen)**
- **Kunnan-, hallinto-, talousjohtajille ja yli 800 viljelijän yksikön johtajille. Yleistietoa hallinnon tehtävien uudelleen järjestämisestä. 18.1 Salo, 22.1. Kuopio, 27.1. Seinäjoki**
- **Mitä edellytetään, että tukia voidaan kunnassa maksaa. Hallinto- ja valvontajärjestelmän vaatimukset, TE-keskuksen rooli maksajavirastosopimuksen laadinnassa ja valvonnassa. Keväällä**

Miten prosessia tuetaan

- Tiedottaminen
 - **Koulutusohjelma ja materiaali MAVI:n ja kuntaliiton sivuille**
 - **Tietopaketti aiheesta mm. nettiin. Aitta**
 - **Painettu ”rautalankaesite”**
 - **Tausta-aineistoa kuntien välisiin neuvotteluihin**
 - **Sopimusmalleja**
 - **Kustannusten jakomalleja**

Kustannusten jakoesimerkkejä

Kunta	Tiloja		Kustannusten jako verrattuna tilalukumäärän mukaiseen jakoon 1000 €				
	kpl	Ha/tila	Tila lkm	Ala ha	Lohkot	Eurot	
A	467	28	104	-15	-2	-9	
B	398	29	88	-9	+5	-3	
C	174	44	39	+13	-2	+4	
D	86	51	19	+11	+0	+8	
Yht.	1125		250				